

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/515/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

82/2014. (IV. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **panaszos**¹ 2013. július 12-én előterjesztett **panaszát** a 2014. április 16-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. július 12-én, postai úton küldte meg panaszbeadványát a Testületnek.

2013. július 8-án délelőtt a panaszos lakóhelyét képező ingatlan előtt megjelentek a B. városi Rendőrkapitányság rendőrei, és miután nevetve elolvasták a panaszos postaládáján található „H. Cs. állampolgárjogi aktivista”- feliratot, fennhangon kijelentették, hogy „itt lakik az a b*zi, aki fel szokta jelenteni a rendőröket!”. Ezt követően a rendőrök mindennemű figyelmeztetés, vagy bármilyen utasítás nélkül átmásztak a panaszos ingatlanának lezárt kerítésén, és nem tettek eleget a panaszos arra való felszólításának, hogy hagyják el a területet. A rendőrök a panaszost megbilincseltek, és kinevették, amikor felszólította őket, hogy tartsák tiszteletben a magyar és nemzetközi jogszabályokat. A rendőrök a nevüket sem voltak hajlandóak közölni.

A rendőrök a panaszos lakásban szemlét tartottak, melyen részt vett egy a rendőrök által odaszállított civil ruhás személy, aki a rendőrök közlése szerint, mint hatósági tanú működött közre. A hatósági tanú a panaszos felszólítása ellenére sem közölte nevét, a panaszos pedig hiába kérte több esetben a rendőröket, hogy a helyszínen jegyzőkönyvezzék az általuk

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

elvégzett eljárási cselekményeket – ezt megtagadták. N. J. r. zászlós arra hivatkozott, hogy ő nem tud írni.

Ezután a rendőrök Sz. S., B. községi lakos segítségével (aki a panaszos szerint súlyosan szellemi fogyatékos, és gyámság alatt áll), feltörték a lezárt kerítéskaput, és a panaszost erőszakkal kihurcolták a lakóingatlan területéről.

Ezt követően a rendőrök elvették a panaszostól lakása és a kerítés kulcsait, és elvitték a helyszínről, anélkül, hogy ő nyitva hagyott lakása, vagy a feltört kerítéskapu lezárásáról meggyőződhetett volna. A rendőrök a panaszostól a helyszínen semmilyen személyi azonosító okmányt nem kértek – mivel a panaszos minden személyi okmánya nyitott lakásban maradt, a panaszost végül okmányok nélkül szállították el a helyszínről.

Miközben a panaszost a B. városi rendőrkapitányságra szállították, V. V. r. főtörzsőrmester a megkülönböztető jelzés nélkül haladó szolgálati gépjárművet folyamatosan 140 km feletti sebességgel vezette, és a panaszos felszólítása ellenére sem volt hajlandó csökkenteni a jármű sebességét. A B. városi Rendőrkapitányságon a r. főtörzsőrmester elutasította a panaszos azon kérését, hogy írásban rögzítsék a jogszabálysértő rendőri intézkedéssel szembeni panaszát, továbbá azt is elutasította, hogy védelmére jogi képviselőt biztosítsanak számára. Később a fogdahelyiségbe a r. főtörzsőrmester behozott két üres papírlapot, valamint egy írásra alkalmatlan tollat (amelyben egyáltalán nem volt tinta), és azt mondta a panaszosnak, írja le panaszát. Rövid idő múlva bejött a fogdahelyiségbe egy társa, és a „Most már ne írjon többet, H. Úr!” kijelentéssel elvette az üres papírt, meg a használhatatlan tollat. Ezt követően a fogdába érkező F. N. r. főtörzszászlósnál a panaszos panaszt tudott tenni a történetek miatt, és a r. főtörzszászlós papírt és írásra alkalmas tollat is hozott, illetve asztalhoz is ültette, azonban a panaszos beadványát nem tudta leírni, mert rövid idő múlva felszólították az írás befejezésére – megbilincseltek és elszállították az Sz. városi rendőrségi fogdába.

F. N. r. főtörzszászlós a panaszost biztosította róla, hogy a kapitányságvezető a jogszabálysértő intézkedést ki is fogja vizsgálni.

Miközben a panaszost a B. városi Rendőrkapitányságról az Sz. városi rendőrségi fogdára szállították, a megkülönböztető jelzés nélkül haladó rendőrautót N. J. r. zászlós folyamatosan 140 km/h feletti sebességgel vezette, és a panaszos kérésére sem volt hajlandó a jogszabályi előírásokat betartva vezetni a rendőrségi járművet.

A panaszos véleménye szerint a B. városi rendőrség számos vonatkozásban jogszabályt sértett elfogásakor, sőt, még okiratot is hamisítottak, mert a panaszos részére átadott rendőrségi iraton azt szerepeltették, hogy a panaszost a járőr lakóhelyén igazoltatta, melyet követően előállította. Mindezzel szemben az történt, hogy a rendőrség a panaszos ingatlan területére erőszakkal behatolt, majd őt igazoltatása nélkül elhurcolta, így személyi okmányai nélkül lett elővezetve 2013. július 8-ára az Sz. városi Járásbíróság tárgyalására.

Az Sz. városi Járásbíróságon 2013. július 8-án lefolytatott tárgyalás során a bíró közlése szerint a panaszos 2013. július 8-án történt „letartóztatása” azért volt elrendelve, mert a panaszos az ellene rágalmozás vétsége miatt folyamatban lévő ügyben nem jelent meg a járásbíróságra 2013. április 30-ára kitűzött tárgyalásra, és az erre irányuló rendőrségi elővezetése sikertelen maradt.

2013. április 18-a és 2013. június 3. között a panaszos a B. városi Fegyház és Börtön intézetében tartózkodott, előzetes letartóztatásban – az Sz. városi Járásbíróság 3.B.1143/2011. számú ügyével összefüggésben.

A B. városi börtönbe a bírósági tárgyalásra idézés nem érkezett – annak megtartásáról a panaszos nem értesült – ezért nem jelent meg 2013. április 30.-án a tárgyaláson. A panaszost 2013. április 18-án a B. városi Rendőrkapitányság rendőrei tartóztatták le – véleménye szerint szintén a jogszabályok megsértésével – tehát a B. városi Rendőrkapitányságnak mindenképpen tudomása volt a panaszos tartózkodási helyéről. A panaszos börtönben való tartózkodása a hatóság adatbázisában is szerepel, azonban a bíróság közlése szerint a B. városi Rendőrkapitányság a bíróságot arról tájékoztatta, hogy azért nem tudták 2013. április 30-án elővezetni, mert ismeretlen helyen tartózkodott. Ezt követően, a bíróság a rendőrség közlése alapján rendelte el a panaszos őrizetbe vételét.

A panaszos véleménye szerint mindezekből nyilvánvaló, hogy a B. városi Rendőrkapitányság tudatosan félrevezette a bíróságot, így szándékosan idézte elő a panaszos 2013. július 8-án történt letartóztatásának okát.

2013. július 8-án az Sz. városi Járásbíróság megszüntette a panaszos fogvatartását. A panaszos lakóhelyére hazatérve azt tapasztalta, hogy a távollétében ismeretlen személy által felhelyezett idegen lakattal zárták le a rendőrség által feltört kerítés kapuját. Ezért 2013. július 10-én a panaszos megjelent a B. városi Rendőrkapitányságon, és kérte, hogy adják át az ingatlant lezáró lakat kulcsát részére. A panaszos kérésének teljesítését egy r. őrnagy rendfokozatú rendőr határozottan megtagadta.

A panaszos beadványa végén kérte a panaszeljárást lefolytatását az emberi és állampolgári jogait sértő rendőri intézkedés tárgyában.

2) 2013. július 22-én az előadó Testületi tag munkatársa tájékoztató levelet küldött a panaszos részére, melyben a panaszbeadvány pontosítását célzó kérdéseket is feltett.

A panaszos 2013. július 29-én adta postára válaszlevelét, melyben a következő információkat hozta a Testület tudomására.

A panaszos levelében határozottan állította, hogy a rendőrök nem kértek bebocsátást tőle, mielőtt behatoltak az ingatlanba. A panaszos a rendőröket többször felszólította, hogy mutakozzanak be, ők azonban ezt határozottan megtagadták. A helyszínen tartózkodó két rendőr kijelentette, hogy az ő nevükhöz a panaszosnak semmi köze. Később, kb. 30 perc elteltével az egyik rendőr a panaszos szinte folyamatos felszólításának eleget tett, és közölte, hogy ő V. V. r. főtorzsrőrmester, azonban társa, egy r. őrmester a panaszos kérdéseit a „nem mondom meg”, illetve a „majd a rendőrségen megmondom” válaszokkal hátrította el. Később a helyszínre érkezett még egy szolgálati gépjárművel egy harmadik rendőr és egy civil ruhás személy. A helyszínre érkezett N. J. r. zászlós korábban már intézkedett a panaszossal szemben, és a panaszos kérésére be is mutatkozott.

A hatósági tanú N. J. r. zászlóssal együtt érkezett a helyszínre. Ők ketten még az utcán, a panaszos kerítése előtt tartózkodtak, miközben a kerítés kapujának a felnyitását Sz. S., mint a rendőrség által megbízott személy végezte. Sz. S.-t a panaszos személyesen ismeri. Ekkor kérdezte meg a panaszos, hogy a rendőrség által odaszállított civil ruhás személy milyen minőségben van jelen. A rendőrök azt felelték, hogy ő a hatósági tanú az eljárásban. Ezután a

panaszos kérte a hatósági tanú nevének közlését, és a jegyzőkönyv felvételét – de a panaszos kéréseit a rendőrök nem teljesítették. Később, a kerítés felnyitása után a rendőrök a lakásba a hatósági tanú kíséretében bementek, és ott helyszíni szemlét tartottak. A panaszos ekkor kéréseit megismételte, azonban a rendőrök már nem is méltatták válaszra.

A panaszoszt az ingatlan területére behatolva azonnal megbilincseltek – személyi igazolványát sem előtte, sem utána nem kérték, személyazonosságát más módon sem ellenőrizték. Mivel a panaszos lakásából mindennemű személyi okmány nélkül távolították el, másnap iratai nélkül kellett az Sz. városi Járásbíróságról 40 km-re fekvő otthonába hazamennie. A panaszosnak az utat ráadásul gyalogosan kellett megtenni, mert a hazautazáshoz szükséges útiköltséget sem volt lehetősége magához venni. Mivel a panaszos tudomása szerint az állampolgárok kötelesek személyazonosító okmányukat maguknál tartaniuk, ő ezen kötelezettségét a rendőrség jogszabálysértő magatartása miatt szegte meg 2013. július 8-án.

A panaszos megerősítette, hogy az intézkedés során őt a rendőrök egyetlen alkalommal sem szólították fel ingatlanának elhagyására. A panaszos fizikai ellenállást az intézkedéssel szemben nem tanúsított, kezeit a rendőrök erőszak alkalmazása nélkül bilincseltek hátra. A panaszos azt tapasztalta, hogy a rendőrök jogszabályt sértő magatartásukkal, és mivel hiába kérte őket a jogszabályok tiszteletben tartására, erre ők hajlandóságot sem mutattak, ezért a panaszos velük a továbbiakban nem működött együtt, sem a helyszínen, sem a rendőrkapitányságon.

2013. július 10. napján a panaszos a B. városi Rendőrkapitányságon személyi igazolványa és lakcímkártyája ellenőrzését követően azt közölték, hogy a kapuját lezáró lakat kulcsát kérje B. I., B. községi lakostól. B. I. a rendőrségi eljárásban résztvevő Sz. S. gyámja, továbbá a panaszos szükségesnek látta hozzátenni, hogy B. I. és társa ellen, korábban a panaszos ellen elkövetett lopás cselekmények ügyében a B. városi Rendőrkapitányság jelenleg is eljárást folytat.

A panaszos a rendőrségen közölte, hogy ő a B. városi Rendőrkapitánysággal került jogviszonyba elfogása során, a kerítést is rendőr törte fel, ezért a lakat kulcsát is a rendőrségtől kéri. Kérésének teljesítését megtagadták. A panaszosnak arról nincs tudomása, hogy ki és mikor zárta le a lakást és a feltört kerítést, hiszen a panaszos helyszínről való elvitelekor mindkettő nyitva maradt. A kerítés feltörése után a panaszoszt a rendőrök kihurcolták az utcára, ott átkutatták ruházatát, elvették a nadrágja zsebében lévő kulcsait, majd elszállították a rendőrkapitányságra. A panaszos saját kulcsait 2013. július 8-án kapta vissza az Sz. városi rendőrségi fogdán, a feltört kerítés kulcsát illetően pedig írásbeli kérelemmel fordult az ügyben érintett Sz. városi Járásbírósághoz. A kulcs átadása a mai napig nem történt meg.

A panaszos azzal kapcsolatban nem kapott semmilyen tájékoztatást, hogy végül indult-e panasz eljárás a B. városi Rendőrkapitányságon. Az intézkedés napján V. V. r. főörzsmester azt közölte a panaszosal, hogy azért nem hajlandó felvenni panaszát, mert az biztosan öellene irányul. F. N. r. főörzszászlós a panaszoszt arról tájékoztatta, hogy panaszát a B. városi Rendőrkapitányság vezetője vizsgálja, de az a panaszos szerint erősen kérdéses, hogy ő pontosan mit vizsgál, hiszen a panaszos érdemben elő sem tudta adni észrevételeit, mert azt megakadályozták. A panaszos úgy véli, hogy az előzmények fényében (t.i., hogy a rendőrkapitányság a bíróságot tudatosan félrevezette), nyilvánvaló, hogy a B. városi rendőrkapitányság semmilyen érdemi szabálytalanságot nem fog feltárni. Beadványa végén a panaszos egyértelművé tette, hogy a Testületől várja panaszának kivizsgálását.

3) 2013. szeptember 24-én a panaszos újabb panasz-kiegészítést juttatott el a Testülethez, melyben közölte, hogy 2013. szeptember 16-án kézhez kapta a B. városi Rendőrkapitányság 2013. április 18-án kelt, 07020/1732/2013.id számú jelentését, mely elfogásáról készült.

A panaszos megismételte a korábbi beadványaiban előadottakat, és hozzátette, hogy tudomása szerint a jelentést aláíró rendőrök nem azonosak azon rendőrökkel, akik elfogását valójában foganatosították, mert N. G. r. őrmester az elfogásban nem vett részt. A panaszos szerint a jelentés jogsértő módon készült. Az elfogást követően a B. városi Rendőrkapitányságon a panaszos panaszt jelentett be előzetes letartóztatás ellen, amelyet a rendőrségen általa megírt indokolással egészített ki. Az iratot a panaszostól az ügyeletes Sz. F. r. főörzsőrmester átvette, azonban a panasz elbírásáról a mai napig nem érkezett semmilyen értesítés.

A panaszos kérte a Testületet, hogy a beadványához mellékelt jelentést is csatolja vizsgálati anyagához. A jelentést a Testület jelen állásfoglalás II. része alatt, a rendőrkapitányságról érkezett iratok között ismerteti.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az F. Megyei Rendőrfőkapitány 2013. augusztus 29-én kelt levelében az előadó testületi tagot a következőkről tájékoztatta.

A tájékoztatás szerint a panaszos 2013. július 13-ai keltezésű, az Országos Rendőrfőkapitányságra eljuttatott beadványában a 2013. július 8-án vele szemben foganatosított rendőri intézkedést megpanaszolta. Az F. Megyei Rendőrfőkapitányságra megküldött beadványt a rendőrfőkapitány a B. városi Rendőrkapitányság vezetője felé továbbította. Tekintettel a Testület vizsgálatára, az Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel az eljárás felfüggesztése iránt intézkedtek.

A hivatkozott panasz vonatkozásában végzett előzménykutatás adatai szerint megállapítást nyert, hogy annak ellenére, hogy az Sz. városi Járásbíróság a panaszos tárgyalási őrizetét rendelte el, a panaszos elfogását és előállítását az intézkedő rendőrök elővezetesként dokumentálták. A figyelmetlenségből fakadó tévedés jövőbeli elkerülése érdekében a rendőrfőkapitány megtette a szükséges intézkedéseket. A téves dokumentálásban feltehetően közrejátszott, hogy korábban valóban az érintett elővezetése volt elrendelve.

Megállapítást nyert továbbá, hogy annak ellenére, hogy a rendőri intézkedés alá vont személy a személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedésről készített jelentés nyilatkozási részét nem írta alá, parancsnoki kivizsgálás történt.

A rendőrfőkapitány rögzítette, hogy a 07020-1149/2013.ált számú, őrizetbe vételt elrendelő határozat indokolásában kifejtettek szerint a panaszost igazoltatták. Az intézkedő rendőrök előtt a panaszos nem volt ismeretlen, s mivel okmányt nem adott át, igazoltatására, illetve azonosítására a személyazonosító adatok bemondásával és ellenőrzésével került sor.

A rendőri intézkedést követően a kerítéskapu bezárásáról az önkormányzat gondoskodott. Az intézkedés alá vont személlyel a rendőrök már az intézkedés alatt közölték, hogy a kapu lakatkulcsai a polgármesternél lesznek, azokat bármikor átveheti. Noha a megyei rendőrkapitányságnak arról hivatalos tudomása nincs, hogy ez azóta megtörtént-e, de az érintett hivatalos, kézbesített iratot már vett át a közelmúltban.

2) A B. városi Rendőrkapitányság vezetője 2013. augusztus 26-án kelt jelentésében a következőkről számolt be az F. megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének.

A panaszost a rendőrök igazoltatták, ruházatát pedig átvizsgálták, mivel az Sz. városi Járásbíróság tárgyalási őrizetét rendelte el. A személyi szabadságot korlátozó jelentés tévesen elővezetesként nevesíti a foganatosított intézkedést. Az intézkedés valójában az Rtv. 33. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elfogás. Az igazoltatásra az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése, a ruházatátvizsgálásra a 31. § (1) bekezdése jogosítja fel a rendőrt.

A rendőrkapitányságnak nem volt tudomása arról, hogy a panaszos a korábbi tárgyaláson azért nem jelent meg, mert BV intézetben tartották fogva.

Lakcímén a kertkapu és a kerítés be volt zárva, csengő nem volt, ezért az intézkedő rendőr a szolgálati gépkocsi fény- és hangjelzésével többször jelzést adott, melyre senki sem jött ki. Ezt követően a rendőrszolgálat adatgyűjtést végzett a környéken, melynek során az az információ jutott tudomására, hogy az elővezetendő személy a kerítéssel párhuzamosan futó bokorban tartózkodik. Ezt követően a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával felszólították, hogy vesse magát alá a rendőri intézkedésnek. A panaszos feltalálását követően arrogánsan viselkedett, folyamatosan becsmérelte, szidalmazta a rendőröket, mellyel többszöri felszólítás ellenére sem hagyott fel.

A rendőrök a panaszos udvarára az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdése alapján léptek be. Az ingatlan udvarában – miután a panaszos kimászott a bokorból – az intézkedő rendőrök közölték nevüket, azonosító számukat, beosztási helyüket, továbbá az intézkedés tényét és célját.

A panaszossal a járőrök közölték az intézkedés okát, ismertették az Sz. városi Járásbíróság végzését, melyet a panaszos nem volt hajlandó átvenni. A panaszost a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával együttműködésre szólították fel. Az intézkedő rendőrök közölték a panaszossal, hogy a B. városi Rendőrkapitányságra vezetik elő – helyesen azt kellett volna közölni vele, hogy elfogták, és előállítják a B. városi Rendőrkapitányságra.

Az intézkedő rendőrök egybehangzóan állítják, hogy a panaszost nem sértegették, jelentésükben rögzítették, hogy a panaszos sértegette, becsmérelte őket. Házkutatásról, szemlérről jegyzőkönyv nem készült, mivel ilyen cselekmények nem kerültek végrehajtásra.

Az intézkedést két járőr kezdte meg, majd a körzeti megbízott is a helyszínre érkezett. Az ingatlannál megjelent továbbá két civil személy is (egy fő önkormányzati alkalmazott és egy fő hatósági tanú). A hatósági tanú nevét a panaszos valóban megkérdezte, és kérdésére a hatósági tanú válaszolt is.

A panaszossal szemben bilincset alkalmaztak. Az intézkedés során agresszíven viselkedett, a

rendőri intézkedés alól igyekezett kivonni magát, ezért esetleges támadásától tartani lehetett, illetve ellenszegülésének megtörése miatt is szükséges volt a kényszerítő eszköz alkalmazása (Rtv. 48. §-ának b) és d) pontjai).

A kerítéskaput Sz. S. önkormányzati alkalmazott nyitotta ki, mivel a panaszos megtagadta a kapu kulcsának átadását, és annak feltalálási helyét nem árulta el. A kapu kinyitását szükségessé tette, hogy a panaszost az ingatlan területéről biztonságban kihozzák és előállítsák. A kerítéskapun és a láncon rongálódás nem keletkezett. A lakatot B. I. polgármester egy másik lakattal pótolta. A panaszost a rendőrök felvilágosították arról, hogy a lakat kulcsait a település polgármesterénél átveheti.

A panaszosnak biztosítottak lehetőséget arra, hogy az előállítás előtt okmányait és szükséges személyes tárgyait magához vegye. A panaszos az intézkedés során mindvégig passzív magatartást tanúsított. Kulcsait nem vették el, azok a rendőri intézkedés során végig nála voltak. A lakóház ajtajának bezárására a panaszos és a hatósági tanú jelenlétében került sor. Az ingatlan lezárását követően annak kulcsait a panaszosnak átadták. A szolgálati gépjárművet V. V. r. főtörzsőr-mester vezette. A rendőri jelentés szerint a közlekedés során a közúti közlekedésről szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) szabályait betartották.

Az intézkedő rendőr a panaszost már a helyszínen tájékoztatta jogorvoslati lehetőségeiről. A B. városi Rendőrkapitányságon részére tollat és papírt is adtak a rendőrök esetleges panaszának írásba foglalására. A panaszos ügyében a B. városi Rendőrkapitányságon 07020/105/12/2013.P. számon közigazgatási eljárás van folyamatban, mely a Testület eljárásának befejezéséig felfüggesztésre került.

A jelentés továbbá rögzíti, hogy az intézkedő rendőr számára a panaszos nem volt ismeretlen. Fényképes adatlap állt rendelkezésre, és az igazoltatásra akként került sor, hogy az intézkedés alá vont személy adatait bediktálta.

A panaszos kapukerítésének kulcsa B. I. B. községi polgármesternél volt, melyre a panaszos figyelmét az intézkedő rendőrök már a 2013. július 8-án foganatosított intézkedés során többször felhívták. Az erről szóló felvilágosítást a panaszos 2013. július 10-én ismételt megkapta.

3) A B. városi Rendőrkapitányság Rendészti Osztály, Közrendvédelmi Alosztályán 2013. július 8-án készült jelentés a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedésről.

A jelentés szerint az Sz. városi Járásbíróság büntetőeljárásban hozott határozata alapján a panaszost az Rtv. 34. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 33. §-ának (1) és (2) bekezdésének figyelembevételével lacíméről az Sz. városi Járásbíróság épületébe elővezették.

Az elővezetés végrehajtása során a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták, valamint az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján ruházatát is átvizsgálták. Kényszerítő eszköz alkalmazására is sor került, melyre az intézkedés alá vont személyt előzetesen figyelmeztették. A bilincset a jelentés szerint az Rtv. 48. §-ának b), c) és d) pontjai

alapján alkalmazták, 2013. július 8-án 10 óra 15 perctől 11 óra 15 percig terjedő időtartamban, a Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (4) b) pontja szerint, kezek hátrabilincselésével. A végrehajtás során 11 óra 25 perc és 13 óra 00 perc közötti időtartamban a panaszost előállító egységben helyezték el, mert elővezetése csak előzetes előállítással volt foganatosítható. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett, a kényszerítő eszköz alkalmazása anyagi kárt nem okozott.

Az elővezetést két rendőr, összesen öt munkaórában hajtotta végre. A panaszossal szemben a 35/2008. (XII. 31.) IRP-PM együttes rendelet 2. és 3. szakaszai értelmében 61 km megtétele miatt 27 450 forint költségvetési kötelezettséget állapítottak meg. Az elővezetés 2013. július 8-án 10 óra 05 perckor kezdődött meg.

A jelentés szerint az intézkedő rendőr járőrszolgálatának teljesítése során 10 óra 05 perckor jelent meg a panaszos lakcíménél, mivel a panaszossal szemben, az ellene folyamatban lévő büntetőügyben az Sz. városi Járásbíróság elővezetést rendelt el. A címen a kertkapu és kerítés be volt zárva, csengő nem volt, ezért a szolgálati gépjármű fény- és hangjelzésével többszöri jelzést adott, melyre senki nem jött elő. Adatgyűjtése során a V. P. utcában lakó szomszéd az intézkedő rendőrt arról tájékoztatta, hogy a keresett személy az utcafront felőli kerítés mögött bújt el egy bokorba. Ezt a szomszéd saját háza emeletéről látta. Az intézkedő rendőr visszatért a V. P. utca megadott száma elé, majd a törvény nevében felszólította a – feltételezhetően a bokorban tartózkodó – panaszost, hogy jöjjön elő. Mivel a felszólításra nem jött elő senki, de feltételezhető volt, hogy a keresett személy az ingatlan kerítésén belül tartózkodott, ezért az intézkedő rendőr járőrtársával a kerítésen átugrott, majd együtt megkezdték a terület átvizsgálását. Az átvizsgálás során a szomszéd által megjelölt kertrészen a panaszost meg is találták.

A panaszosnak az intézkedő rendőrök bemutatkoztak, illetve közölték vele jelvéyszámukat és beosztási helyüket. A panaszos az intézkedésnek passzívan ellenállt, nem volt hajlandó magát igazolni és a határozat egy példányát átvenni. Az intézkedő rendőr azon kérdésére, hogy hol található a kapu kulcsa, nem volt hajlandó válaszolni. A rendőrök a történeteket jelentették a B. városi Rendőrkapitányság ügyeletesének, amire 10 óra 30 perckor a helyszínrre érkezett N. J. r. zászlós, a B. községi körzeti megbízott, aki felvette a kapcsolatot B. I. polgármesterrel. A polgármester irányította a helyszínrre Sz. S.-t, az önkormányzat munkatársát, aki az utcára nyíló kapuról a lakatot levágta. Mindez azért volt szükséges, hogy a kapun keresztül az elővezetést biztonságosan végre lehessen hajtani.

Az intézkedésnél jelen volt B. S. hatósági tanú is, akinek lakcímét a jelentés tartalmazza. Az elővezetett személy az intézkedés alatt végig arrogánsan viselkedett, a jelenlévő rendőröket folyamatosan becsmérelte. Az ingatlanban egy asztalon feltalálható volt egy kulcs, mellyel az ingatlan ajtaját le lehetett zárni. A kerítés bezárásáról az önkormányzat gondoskodott. A panaszost a B. városi Rendőrkapitányságra előállították, ahol ő szintén nem volt hajlandó semmilyen, az ügyével kapcsolatos jegyzőkönyvet aláírni. A jelentés szerint a panaszost 18 óra 05 perckor vették át az Sz. városi fogdán.

A jelentéshez csatolt nyilatkozatot a panaszos nem volt hajlandó aláírni. Az aláírás megtagadását hatósági tanú igazolta, illetve azt V. V. r. főtörzsőrmester és H. P. r. őrmester is ellátta aláírásával.

Az intézkedéssel kapcsolatban parancsnoki kivizsgálás készült, mely a kényszerítő eszközök alkalmazását jog- és szakszerűnek, illetve arányosnak találta.

4) A panaszos részére az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint vele szemben az Rtv. 33. §-a alapján fogatosítottak személyi szabadságot korlátozó intézkedést. Az elővezetett hozzátartozója/ képviselője kiértesítését nem kérte, előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal élt, élelmezésre viszont nem tartott igényt. Az előállítás 2013. július 8-án 11 óra 25 perctől 13 óra 00 percig, szabadon bocsátásáig tartott – melyet valószínűleg tévesen rögzítettek. Az igazoláson sem az ügyeletes parancsnok, sem a panaszos aláírása nem szerepel. Az igazoláson a Testület neve és elérhetőségei szerepelnek.

5) A panaszos őrizetbe vételének elrendeléséről 2013. július 8-án hozott határozatot a B. városi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának alosztályvezetője. A határozat szerint az őrizetbe vételt az Sz. városi Járásbíróság végzése alapján, rágalmas vétsége miatt indított büntetőügyben rendelték el, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. (a továbbiakban: Be.) 281. §-ának (6) bekezdése alapján. Az őrizet kezdő időpontja 2013. július 8-a, 10 óra 05 perc, és a fogvatartás ideje legkésőbb 2013. július 11-én 10 óra 00 perckor járhatott le. A határozat indokolása szerint a bíróság a vádlottat több alkalommal idézte tárgyalásokra, utoljára a 2013. április 30-ai tárgyalásra, eredménytelenül – ezért döntött az őrizet elrendelése mellett.

A panaszos a határozat ellen panasszal élt. A határozat utal rá, hogy a terhelt felügyelet nélkül maradó ingatlanának biztonságba helyezéséről 2013. július 8-án, 10 óra 05 perckor hatósági tanú jelenlétében gondoskodtak (a házat lezárták). A határozatra kézzel rávezették, hogy a panaszos az eljárást jogszerűtlennek, törvénytelennek tartja, a panaszos azonban az iratot nem írta alá, ezért hatósági tanú igazolta az aláírás megtagadását.

6) A rendőrkapitányság megküldte továbbá a kapitányságvezető átkísérési utasítását, melyben utasította a B. városi Rendészeti Osztály járőrét, hogy az őrizetben lévő panaszost kísértesse át az F. Megyei Rendőr-főkapitányság fogdájára. A kísérés célja orvosi vizsgálat elvégzése, illetve a panaszos befogadása volt. A kísérés „rendes” fokozatban történt, kézbilincsen, vezetőszíjon, két fő szolgálati felszerelést viselő rendőrrel.

A szintén csatolt, tárgyalási őrizetben lévő személy rendőrségi fogdába történő befogadására szóló rendelvény a fentiekhez képest egyéb releváns, új információt nem tartalmaz.

A mellékelt további, már az F. Megyei rendőrfőkapitány által kiadott átkísérési utasítás szerint az őrizetben lévő panaszost 2013. július 9-én, 10 óra 15 percre kellett átkísérni a fogdából az Sz. városi Járásbíróság tárgyalótermébe.

7) A rendőrkapitányság az iratsomag mellékleteként eljuttatott továbbá a Testülethez egy sor olyan dokumentumot is, amelyek kifejezetten a panaszos korábban elrendelt elővezetésére vonatkoznak.

Az Sz. városi Járásbíróság 2013. március 10-én kelt elővezető parancsával elrendelte a panaszos elővezetését a 2013. április 30-án megtartani tervezett tárgyalásra. Az elővezetés során az előállítás nem volt mellőzhető. A parancs indokolása szerint a bíróság a rendőri intézkedést azért rendelte el, mert a panaszos a 2012. június 12. napjára kitűzött tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg és elmaradását nem mentette ki.

A B. városi Rendőrkapitányságon 2013. április 30-án kelt jelentés szerint a kapitányság két járőre a panaszos elővezetésétől elállt, mert a panaszos a lakcímén nem volt feltalálható, feltehetőleg nem tartózkodott otthonában.

A B. városi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának vezetője az elővezetés végrehajtásának sikertelenségéről az Sz. városi Járásbíróság bíróját tájékoztatta.

Az Sz. városi Járásbíróságon 2013. április 30-án készült jegyzőkönyv szerint a nyilvános tárgyaláson a bíró megállapította, hogy a vádlott a szabályszerűen megkísérelt rendőri elővezetés ellenére nem jelent meg, továbbá nem jelent meg a magánvádló és képviselője. A bíró megállapította, hogy a tárgyalás megtartásának akadálya van. A jegyzőkönyvben rögzített, és a tárgyaláson kihirdetett végzés szerint a bíróság a tárgyalást elhalasztotta, új határnapul 2013. július 9-én tűzte ki, és egyben elrendelte a vádlott tárgyalási őrizetét, melynek kezdő napja 2013. július 8-a.

A panaszos 2013. július 11-én levelet írt a Járásbíróságnak, melyben kérelmezte, hogy a bíróság az ingatlanának kapujára felszerelt lakatkulcsot adja át neki. Kérelmét a bíróság a B. városi Rendőrkapitányság felé 2013. július 17-én továbbította.

8) 2013. augusztus 25-én kelt jelentésében az intézkedő r. főtörzsőrmester előadta, hogy a panaszossal szemben 2013. július 8-án, 10 óra 15 perctől elővezetést hajtottak végre, melynek során őt az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján pedig ruházatát is átvizsgálták. A jelentés a panaszos feltalálásának körülményeit a korábban ismertetett rendőrségi dokumentumok tartalmával megegyezően írja le. A jelentés arra is kitér, hogy a panaszos arrogánsan viselkedett, a rendőröket pedig folyamatosan becsmérelte, és dehonesztáló kifejezéseket használva kijelentette, hogy őket a politika irányítja. A magánlakásban való intézkedésre az Rtv. 39. § (1) bekezdésének f) pontja adott jogalapot.

Jelentésében a r. főtörzsőrmester határozottan állította, hogy az ingatlan udvarában – miután az elővezetendő személy kimászott a bokorból – ő és járőrtársa közölték vele nevüket, azonosító számukat, beosztási helyüket, illetve az intézkedés tényét és célját. A panaszossal közölték az elővezetési határozat tartalmát, ő azonban az iratot nem vette át, a közölteket nem vette tudomásul, ezért őt a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával felszólították, tegyen eleget a rendőri intézkedésnek, és működjön együtt a B. városi Rendőrkapitányságra való elővezetésében. A panaszost nem sértegették, ő azonban folyamatosan becsmérelte a jelenlévő rendőröket. Házkutatásról, szemléről nem készült jegyzőkönyv, mert ezek lefolytatására nem került sor. Az intézkedést V. V. r. főtörzsőrmester kezdte meg járőrtársával, majd később N. J. r. zászlós érkezett a helyszínre. Civil személyként Sz. S. önkormányzati alkalmazott és B. S. hatósági tanú tartózkodtak a helyszínen. A hatósági tanú érkezésekor közölte nevét a panaszossal.

Kényszerítő eszközként bilincset alkalmaztak a panaszossal szemben, amely a r. főtörzsőrmester szerint elővezetés során végzett szállításkor kötelező. Az intézkedés alatt a panaszos agresszívan viselkedett, a rendőri intézkedés alól ki akarta magát vonni, ezért esetleges támadására, szökésére lehetett számítani. A kerítéskaput Sz. S. önkormányzati alkalmazott nyitotta ki, mivel a panaszos megtagadta az azt lezáró kulcs átadását és nem árulta el, hol lehet feltalálni. A panaszos számára biztosították azt a lehetőséget, hogy

okmányait és személyes tárgyait magához vegye, az intézkedés folyamán ő azonban végig minden felszólításnak, kérésnek passzívan ellenállt. A rendőrök a lakáskulcsokat nem tették el, azok a panaszosnál voltak az előállítás folyamán. A lakóház ajtajának bezárása a panaszossal együtt történt, az ő jelenlétében, még azt megelőzően, hogy őt a B. városi Rendőrkapitányságra beszállították volna. A r. főtörzsőrmester határozottan állította, hogy a panaszos szállítása során a szolgálati gépjárművet a KRESZ szabályai szerint vezette. A panaszos a rendőrkapitányságon való tartózkodása alatt maradéktalanul élhetett panasztételi lehetőségével, és ehhez megkapta a szükséges írószert, illetve a papírokat. A r. főtörzsőrmester emlékei szerint azonban a panaszost a rendőrkapitányságon sem jogorvoslati jogának gyakorlása kötötte le, hanem folyamatosan szidalmazta a jelenlévőket és az egész B. városi Rendőrkapitányságot. A r. főtörzsőrmester az igazoltatással kapcsolatban elmondta, hogy a panaszos nem ismeretlen számára, és fényképes adatlap állt rendelkezésére az azonosításhoz. A panaszos a helyszínen elmondta a személyazonosságára vonatkozó adatokat, melyek a valóságnak megfelelőek.

9) N. J. r. zászlós 2013. augusztus 25-én kelt jelentésében előadta, hogy az intézkedés megkezdésekor nem tartózkodott a helyszínen, ezért kizárólag a kikerzése után történt események kapcsán tudott érdemben nyilatkozni. A r. zászlós megérkezésekor a panaszos felszólította jelvénytáblájának közlésére („Add meg a jelvénytáblád, te majom!”), mire ő közölte nevét, rendfokozatát, jelvénytábláját és szolgálati helyét, annak ellenére, hogy a panaszossal még nem is beszélt, és nem is kezdeményezett vele szemben intézkedést, hanem közterületen, az utcán állva, kollégájával referált a kialakult helyzetről. A r. zászlós a jelentés szerint kifejezetten azért érkezett az intézkedés megkezdését kb. 40 perccel követően a panaszos otthonához, mert kollégái segítséget kértek a panaszos az ingatlanról történő biztonságosabb eltávolításához, mivel ő az ingatlan kertkapuinak kulcsait nem volt hajlandó átadni és a rendőrök a testi épségének megóvása érdekében nem vállalták, hogy a panaszost a kerítésen keresztül hozzák ki. A helyszínen tartózkodott még B. S., V. községi lakos, mint a r. zászlós által felkért hatósági tanú, mivel kollégái jelentették, hogy a panaszos az együttműködést teljes mértékben megtagadta, és előre borítékolható volt, hogy a r. zászlós által jól ismert panaszos a vele szemben lefolytatott rendőri intézkedés ellen újfent panaszt tesz. A panaszos kérdezte a hatósági tanú nevét, és a hatósági tanú saját elhatározásából be is mutatkozott. A r. zászlós kikerzésekor a panaszos már meg volt bilincselve, ezért a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogalapjáról nem tudott nyilatkozni.

B. I.-től, a település polgármesterétől a r. zászlós kért segítséget az ingatlanra történő behatoláshoz, mivel a település körzeti megbízottjaként ő rendelkezett hely- és személyismerettel. A polgármester Sz. S., B. községi lakost küldte a helyszínre, aki az igen elhanyagolt kerítéskapura tekert rozsdás láncról a lakatot levágta, ezzel lehetővé téve a panaszos biztonságos kihozatalát. A kerítéskapun és a lánccon rongálódás nem keletkezett. A lakatot a polgármester pótolta egy másik, saját tulajdonú lakattal, annak ellenére, hogy a panaszos őt is mindenféle fórumon állandóan sértegeti, obszcén kifejezésekkel illeti. Mivel a lakathoz a polgármester nem küldött kulcsot a helyszínre, ezért a r. zászlós a panaszossal többször is közölte, hogy a kulcsokat a polgármestertől lesz lehetősége átvenni. A panaszost a közölt információ egyáltalában nem érdekelte. A r. zászlós tudomása szerint a panaszos egyetlen alkalommal sem kereste a polgármestert, annak ellenére, hogy nyilvánvalóan tudta, hogy a kulcsokat a polgármestertől kell kérnie. A r. zászlós megerősítette, hogy a panaszosnak lehetőséget biztosítottak lehetőséget szükséges személyes tárgyainak magához vételére.

A kulcsok elvételével kapcsolatban a r. zászlós a következőket mondta el. Kérkezésekor a panaszos a bezárt ingatlanon belül, a kertkapunál állt, rá az egyik rendőr vigyázott. Mivel a panaszos többszöri felszólításra sem adta át az ingatlan kulcsait, amit az ingatlan biztonságos elhagyása miatt, és azért kértek tőle, hogy ingatlanát a vagyon megóvása érdekében lezárt állapotban hagyják háta, a kertkapu lakatjának levágása után a panaszossal és a hatósági tanúval bementek a házba, ahol a konyhaasztalon megtalálták az ingatlan kulcsait. A r. zászlós a kulcsokat az ingatlan lezárásához vette magához, és azokat az ingatlan lezárása után a panaszosnak azonnal visszaadta. Az ingatlan lezárásánál mind a panaszos, mind a hatósági tanú jelen volt. A r. zászlós határozottan cáfolta a panaszos a szolgálati gépjármű balesetveszélyes vezetésére vonatkozó állítását, illetve azt is, hogy panaszjogának gyakorlását a rendőrkapitányságon ellehetetlenítették volna. A r. zászlós elmondta, hogy a panaszost már a helyszínen tájékoztatták a panasztétel lehetséges fórumairól, illetve a jogszabályban rögzített határidőktől. A panaszos a kapitányságra való megérkezésekor azonnal kijelentette, hogy az intézkedéssel szemben panasszal kíván élni. Ezt a r. zászlós azonnal jelentette előljáróinak, majd a panaszosnak kérésére papírt és tollat biztosítottak.

10) A Testületnek rendelkezésére állt továbbá egy 2013. július 8-án kelt parancsnoki kivizsgálás, melyet L. R. r. őrnagy, a Közrendvédelmi Alosztály vezetője készített.

A kivizsgálás tartalmilag a korábban kelt jelentéseket foglalja össze, azonban azt is részletesen leírja, miben nyilvánult meg a panaszos ellenállása. A kivizsgálás szerint a panaszost a tájékoztatást követően igazolásra szólították fel, melyet megtagadott. A panaszos a határozat egy példányának átvételét szintén megtagadta, ezért a rendőrök hatósági tanú jelenlétében azt ismertették vele. A kivizsgálás szerint a panaszos kezeit előzetes figyelmeztetést követően azért bilincseltek hátra, mert az intézkedésnek passzívan ellenállt.

III.

1) A panaszbeadványban megfogalmazott sérelmek kapcsán a Testületnek mindenekelőtt saját hatáskörét kellett vizsgálat alá vonnia.

A Testület hatáskörét az Rtv. 92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,
 bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
 bírálja el.

Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A panaszos beadványában lényegében a tárgyalási őrizet elrendelésének jogalapját vitatta, utalva rá, hogy a B. városi Rendőrkapitányság rendőrei szándékosan nem jelezték a bíróság felé azt a körülményt, hogy ő büntetés-végrehajtási intézetben történt fogvatartása miatt nem tudott a megküldött idézésre megjelenni.

Tekintettel arra, hogy a tárgyalási őrizet elrendelésére Be. rendelkezései irányadóak, a Testület úgy foglalt állást, hogy nincs lehetősége vizsgálni a panaszos ezzel kapcsolatos sérelmeit.

A Testület ehelyütt hívja fel rá a figyelmet, hogy a Be. vonatkozó 281. §-ának (6) bekezdése szerint a tárgyalási őrizet elrendeléséről szóló határozatot a kényszerintézkedés foganatba vételekor a rendőrség kézbesíti a vádlott részére, amely határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható – tehát a Be. biztosítja a határozattal szembeni jogorvoslat (fellebbezés) lehetőségét, ugyanakkor a jogorvoslati jog gyakorlása a végrehajtásra nézve nem bír halasztó hatállyal.

Azt azonban, hogy a bíróság a panaszos elfogásának időpontjában valóban elrendelte-e a tárgyalási őrizetbe vételt, amely az intézkedés alapjául szolgálhatott, a Testület jogosult és egyúttal köteles megvizsgálni annak megállapítására, hogy az elfogás és előállítás végrehajtására megfelelő felhatalmazás birtokában került-e sor.

b) A panaszos állította beadványában, hogy a rendőrkapitányságon határozottan elutasították azon kérését, hogy védelmére jogi képviselőt biztosítsanak számára.

Tekintettel arra, hogy szintén a Be. szabályozza azt a kérdést, mely esetekben kötelező védő részvétele a büntetőeljárásban, a Testület a védő kirendelése tárgyában is hatáskörének hiányát állapította meg.

c) A panaszos állította továbbá, hogy a rendőrök otthonában szemlét tartottak.

A szemle kapcsán a Testület felhívja rá a figyelmet, hogy a szemlét, mint bizonyítási eljárást a Be. 119. §-a rendezi, tehát a szemle egyértelműen a rendőrség nyomozó hatóságként kifejtett tevékenysége körébe tartozik, mellyel szemben a Be. 196. § (1) bekezdése szerinti panasznak van helye.

Így a Testület hatáskör hiányában a szemle esetleges megtartását sem vizsgálhatta állásfoglalásában.

Tekintettel arra, hogy a Testület már a szemlével kapcsolatban sem folytatott le érdemi vizsgálatot, szintén nem értékelte, jogszerűen döntöttek-e a rendőrök a jegyzőkönyv felvételének mellőzése mellett.

d) A panaszos véleménye szerint az intézkedő rendőrök okiratot is hamisítottak, mivel az elkészült jelentések nem a valóságnak megfelelően tartalmazzák a történt eseményeket.

A Testület rámutat arra, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdésében részletezett hatásköri rendelkezések értelmében nincs lehetősége az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani.

A Be. 171. §-a biztosítja mindenki számára a lehetőséget, hogy bűncselekmény miatt feljelentést tegyen. A feljelentést rendszerint az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál kell írásban vagy szóban megtenni (Be. 172. §). A Testületnek hatáskör hiányában nincs felhatalmazása a panaszos helyett bűncselekmények elkövetésének tárgyában nyomozást megindítani vagy lefolytatni. A nyomozás megindítását a Be. 170. §-a alapján az ügyész vagy a nyomozó hatóság rendelheti el, és azt a Be. 28. § (3) bekezdése, illetve 35. §-a alapján folytatja le.

Mindezek alapján tehát a Testület hatáskörének hiányát állapította meg azon kérdés megítélésére nézve, megvalósítottak-e az intézkedő rendőrök bűncselekményt a jelentések elkészítésekor.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, az abból levezethető testi épséghez való jogát, IV. cikk szerinti személyes szabadsághoz való jogát, V. cikkében foglalt tulajdonjoghoz való jogát, XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát – az alábbiak szerint.

1) A panaszos álláspontja szerint a rendőrök magánlakásban lefolytatott intézkedésének nem volt jogalapja. A panaszos emlékei szerint a rendőrök mindennemű figyelmeztetés, vagy bármilyen utasítás nélkül átmásztak ingatlanának lezárt kerítésén, és nem tettek eleget arra való felszólításának, hogy hagyják el a területet.

A fentiekkel kapcsolatban a Testület a következő jogszabályi rendelkezésekre utal.

Az Rtv. 39. §-ának (1) b) pontjának harmadik fordulata szerint a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, kivéve büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából. Az f) pont értelmében továbbá a rendőrnek szintén lehetősége van a magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül belépnie, ha az elővezetés végrehajtása érdekében szükséges.

A Be. 126. §-ának (1) bekezdése szerint az őrizetbe vétel a terhelt személyi szabadságának átmeneti elvonása. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az őrizetbe vétel szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja – különösen tettenérés – esetén rendelhető el, feltéve, hogy a terhelt előzetes letartóztatása valószínűsíthető. Az őrizetbe vétel elrendelhető abban az esetben is, ha a 281. § (6) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak (tárgyalási őrizet).

Jelentésében az intézkedő r. főtörzsőrmeister utalt rá, hogy a magánlakásban való intézkedésre az Rtv. 39. § (1) bekezdésének f) pontja adott jogalapot, ugyanakkor a panaszossal szemben fogatosított intézkedést következetesen elővezetésnek nevezi.

Az F. Megyei Rendőrfőkapitány tájékoztatása szerint az Sz. városi Járásbíróság valójában a panaszos tárgyalási őrizetét rendelte el. A rendőrfőkapitány levelében egyértelműen rögzítette, hogy a panaszos elfogását és előállítását az intézkedő rendőrök tévesen dokumentálták elővezetésként.

Az érintett rendőrkapitányság az iratsomaghoz mellékelte az Sz. városi Járásbíróság 2013. április 30-án készült jegyzőkönyvét, amely szerint a nyilvános tárgyaláson a bíró megállapította, hogy a vádlott a szabályszerűen megkísérelt rendőri elővezetés ellenére nem jelent meg, továbbá nem jelent meg a magánvádló és képviselője. A bíró megállapította, hogy a tárgyalás megtartásának akadálya van. A jegyzőkönyvben rögzített, és a tárgyaláson kihirdetett végzés szerint a bíróság a tárgyalást elhalasztotta, új határnapul 2013. július 9-ét tűzte ki, és egyben elrendelte a vádlott tárgyalási őrizetét, melynek kezdő napja 2013. július 8-a.

A Be. 126. §-ának (2) bekezdése a tárgyalási őrizetet az őrizetbe vétel egyik lehetséges eseteként szabályozza, tehát a tárgyalási őrizetbe vétel is egy olyan kényszerintézkedés, amely a terhelt személyes szabadságának átmeneti elvonására irányul. Ezt a szabadságelvonást a rendőrség a terhelt elfogását és előállítását foganatosítva valósítja meg, így biztosítva, hogy a kényszerintézkedés elszenvedője a kitűzött tárgyalási napon valóban megjelenjen.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában léptek be a panaszos ingatlanának területére, intézkedésük alapját azonban valójában az Rtv. 39. § (1) b) pontja képezte.

Mivel a magánlakásban való intézkedésre megfelelő jogalap birtokában került sor, a Testület az intézkedést nem találta a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogára nézve sérelmesnek.

2) A panaszos elfogásának és előállításának jogszerűségét a Testület a következőkben vizsgálta.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akinek őrizetbe vételét (...) rendelték el.

A Be. 127. §-ának (1) bekezdése szerint az őrizetbe vétel elrendeléséről és megszüntetéséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság határoz.

A B. városi Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint, noha a személyi szabadságot korlátozó jelentés tévesen elővezetésként nevesíti a foganatosított intézkedést, a rendőrök valójában az Rtv. 33. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elfogást foganatosították.

Ahogy arra a Testület jelen állásfoglalás III. részének fenti 1) pontja alatt már utalt, a tárgyalási őrizet az őrizetbe vétel egy sajátos formája. Tekintettel arra, hogy az érintett rendőrkapitányság a Testület rendelkezésére bocsátotta az Sz. városi Járásbíróság 2013. április 30-án készült jegyzőkönyvét, amely magában foglalja azt a tárgyaláson kihirdetett végzést, melyben a bíróság 2013. július 8-ával elrendelte a panaszos tárgyalási őrizetét, a Testület tényként kezelhette, hogy a panaszos őrizetbe vételét valóban elrendelték.

Mivel a Be. 127. §-ának (1) bekezdése szerint az őrizetbe vételt a bíróság is elrendelheti, a Testület kétségtelenül meggyőződött arról, hogy a panaszos őrizetbe vételét az arra feljogosított szerv rendelte el, így megállapíthatta, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdésének c) pontja megfelelő módon felhatalmazta a rendőröket az elfogás és előállítás foganatosítására.

Tekintetbe véve, hogy az Rtv. idézett szakasza egy eltérést nem engedő, kógens rendelkezést tartalmaz, tehát az őrizetbe vétel elrendelése esetén a rendőr mérlegelés nélkül köteles az elfogás és előállítás iránt intézkedni, a Testület megállapította, hogy az intézkedések foganatosítása a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát nem sértette.

3) A panaszos sérelmezte megbilincselését.

Elmondása szerint fizikai ellenállást az intézkedéssel szemben nem tanúsított, kezeit a rendőrök erőszak alkalmazása nélkül bilincselték hátra.

Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése alapelveként mondja ki, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, a (2) bekezdésben foglaltak szerint pedig több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának általános szabályaként, az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilinc alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,

- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

Az Rtv. 61. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.

A rendőrségről a Testülethez érkezett iratok meglehetősen ellentmondásosan nyilatkoznak a bilincselés szükségességének indokáról.

A B. városi Rendőrkapitányság vezetője jelentésében az intézkedő r. főörzsőrmester jelentésének szövegét veszi át, utalva rá, hogy a panaszos az intézkedés során agresszíven viselkedett, a rendőri intézkedés alól igyekezett kivonni magát, ezért esetleges támadásától tartani lehetett, illetve ellenszegülésének megtörése miatt is szükséges volt a kényszerítő eszköz alkalmazása (Rtv. 48. §-ának b) és d) pontjai). A panaszossal szemben fogantatott rendőri intézkedésről szóló jelentés rögzíti, hogy a bilincset az Rtv. 48. §-ának b), c) és d) pontjai alapján alkalmazták, a Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (4) b) pontja szerint, kezek hátrabilincselésével.

A Testület az iratokat áttekintve megállapította, hogy az intézkedő rendőrök mindegyike igen részletesen leírja a történeteket, arról ugyanakkor nem történik említés, hogy a panaszos az intézkedés megkezdését követően megpróbált volna megszökni, az intézkedésnek aktívan ellenszegült volna, vagy esetleg megtámadta volna a rendőröket. Az iratok utalnak a panaszos agresszív viselkedésére, ugyanakkor a jelentésekben agresszióknak nyomát egyedül a verbalitás szintjén lehet találni – a jelentések szerint a panaszos folyamatosan szidalmazta a rendőröket. Az iratok továbbá a panaszos ellenszegülését egyértelműen passzív magatartásként írják le, részletezve, hogy a panaszos milyen utasítások teljesítésére nem volt hajlandó, aktív ellenállásról azonban egyik rendőr sem tesz említést. A 2013. július 8-án kelt parancsnoki kivizsgálás a Testület fenti okfejtését alátámasztva rögzíti, hogy a panaszos kezeit előzetes figyelmeztetést követően azért bilincselték hátra, mert az intézkedésnek passzívan ellenállt. A kivizsgálás a passzív ellenállás részleteit is kifejti: a panaszos megtagadta személyazonosságának igazolását és nem vette át a határozatot, ezért azt hatósági tanú jelenlétében kellett ismertetni vele.

A Testület álláspontja szerint a verbális agresszió és a passzivitásban kimerülő ellenállás nem olyan körülmények, melyek megalapozzák az intézkedés alá vont személy megbilincselését. A panaszos – elsősorban a rendőri jelentések alapján rekonstruált – viselkedése a szökésnek, támadásnak, illetve ellenszegülésnek egy olyan távoli, absztrakt veszélyét hordozhatta magában, amely kényszerítő eszköz jogszerű alkalmazását nem alapozhatta meg.

Az Rtv. 15. §-ának (2) bekezdéséből levezethető fokozatossági kritérium alapján továbbá a panaszossal szemben – ellenállása esetén – először a lehető legkisebb jogkorlátozással járó kényszerítő eszközt kellett volna alkalmazni: a testi kényszert. Testi kényszer alkalmazásának szükségessége azonban a jelentések szerint sem merült fel, nyilvánvalóan azért, mert a panaszos magatartása azt nem indokolta.

A Testületben a fenti okfejtés alapján az a határozott meggyőződés alakult ki, hogy a panaszost megfelelő jogalap hiányában bilincselték meg, ezért a rendőrök a bilincs

alkalmazásával emberi méltósághoz való jogát és személyes szabadsághoz való jogát sértették.

4) A Testület a következőkben vizsgálta, mennyiben tartották be az intézkedő rendőrök a szolgálati fellépés szabályait, illetve milyen tájékoztatást nyújtottak nevükről és azonosító számaikról a panaszosnak, amikor ő ezen adataikra rákérdezett.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület ezzel kapcsolatos kérdéseire a következő válaszok érkeztek a rendőrkapitányságról.

A B. városi Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint a rendőrök az ingatlan udvarában – miután a panaszos kimászott a bokorból – közölték nevüket, azonosító számukat, beosztási helyüket, továbbá az intézkedés tényét és célját. A panaszossal a járőrök közölték az intézkedés okát, ismertették az Sz. városi Járásbíróság végzését, melyet a panaszos nem volt hajlandó átvenni. A panaszost a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával együttműködésre szólították fel. Az intézkedő rendőrök közölték a panaszossal, hogy a B. városi Rendőrkapitányságra vezetik elő – helyesen azt kellett volna közölni vele, hogy elfogták, és előállítják a B. városi Rendőrkapitányságra.

Jelentésében az r. főtörzsőrmester határozottan állította, hogy ő és járőrtársa a panaszossal közölték nevüket, azonosító számukat, beosztási helyüket, illetve az intézkedés tényét és célját. A panaszossal közölték az elővezetési határozat tartalmát, ő azonban az iratot nem vette át, a közölteket nem vette tudomásul, ezért a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával felszólították, tegyen eleget a rendőri intézkedésnek, és működjön együtt a B. városi Rendőrkapitányságra való elővezetésében.

A r. zászlós (aki az intézkedés megkezdésekor még nem tartózkodott a helyszínen), a fentiekkel kapcsolatban annyi információt hozott a Testület tudomására, hogy őt megérkezésekor a panaszos egy nem túl udvarias fordulattal élve felszólította jelvéyszámának közlésére, mire ő elmondta nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát és szolgálati helyét, annak ellenére, hogy a panaszossal még nem is beszélt, és nem is kezdeményezett vele szemben intézkedést.

A panaszos ezzel szemben előadta, hogy ő a rendőröket többször bemutatkozásra szólította fel, ők azonban ezt egyértelműen megtagadták. A helyszínen tartózkodó két rendőr kijelentette, hogy az ő nevükhöz a panaszosnak semmi köze. Később, kb. 30 perc elteltével az egyik rendőr a panaszos szinte folyamatos felszólításának eleget tett, és közölte, hogy ő V. V. r. főtörzsőrmester, azonban társa, egy r. őrmester a panaszos kérdéseit a „nem mondom meg”, illetve a „majd a rendőrségen megmondom” válaszokkal hátrította el. Később a helyszínre érkezett még egy szolgálati gépjárművel egy harmadik rendőr és egy civil ruhás személy. A helyszínre érkezett N. J. r. zászlós korábban már intézkedett a panaszossal szemben, és a panaszos kérdésére be is mutatkozott (a r. zászlós bemutatkozása kapcsán tehát a panaszos a rendőri jelentés tartalmát megerősítette).

A Testület álláspontja szerint egyértelmű, hogy az intézkedő rendőröknek megjelenésükkor közölniük kellett az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében előírt adatokat, amennyiben pedig ezeket a panaszos nem értette, nem jegyezte meg, esetleg az adatok közlése elmaradt, a panaszos kérésére a rendőröknek haladéktalanul pótolniuk kellett a mellőzött tájékoztatást. A panaszos és a rendőrök ellentmondó előadásai alapján, egyéb bizonyíték híján a Testület nem tudta tisztázni, hogy pontosan ki és milyen adatokat közölt az intézkedés kezdetén, és elhangzott-e olyan kijelentés, hogy a panaszosnak a rendőrök nevéhez semmi köze.

Mivel azonban a kapitányságvezető elismerte, hogy a rendőrök rosszul jelölték meg, milyen intézkedést is foganatosítanak a panaszossal szemben, a téves tájékoztatást a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogára nézve csekély fokban sérelmesnek találta. Egyebekben a szolgálati fellépés szabályainak megtartásával, illetve a tájékoztatás megadásával kapcsolatban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

5) A panaszos sérelmezte az intézkedő rendőrök hangnemét, kiemelve, hogy a rendőrök őt az intézkedés során folyamatosan sértegették, és változatos módokon gúnyolódtak vele.

Ezzel összefüggésben a Testület utal rá, hogy az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az intézkedő rendőrök állították, hogy a panaszost az intézkedés folyamán egyáltalán nem sértegették – e tekintetben valamennyi a Testülethez érkezett rendőri jelentés egybeeseng.

A Testület több állásfoglalásában kifejtett vélekedése szerint az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

Mivel az intézkedő rendőrök a panaszos hangnemre és megalázó bánásmódra vonatkozó állításait határozottan cáfolták, és egyéb, a tényállás megnyugtató tisztázására alkalmas bizonyíték nem állt rendelkezésre, a Testület nem tudta feltárni, megfelelt-e a rendőrségi kommunikáció minden tekintetben az Rtv. 2. §-ából levezethető követelményeknek.

A fentiek alapján a Testület nem juthatott más következtetésre, mint hogy a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

6) A panaszos sérelmezte kertkapujának feltörését.

A Testület ezzel kapcsolatban a következő jogszabályi rendelkezésekre hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 13. §-ának (3) bekezdése szerint, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott

kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdése szerint pedig a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek — ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik — mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

A panaszos beadványaiban nem tért ki arra, hogy pontosan milyen okból volt szükséges a rendőröknek a kertkaput feltörniük, arra ugyanakkor utalt, hogy az általa tapasztalt jogsértések miatt sem a helyszínen, sem a rendőrkapitányságon nem volt hajlandó együttműködni a rendőrökkel.

A rendőri jelentések közül a legrészletesebben N. J. r. zászlós tér ki a lakat levágásának indokára. A r. zászlós az általa előadottak szerint kifejezetten azért érkezett az intézkedés megkezdését kb. 40 perccel követően a panaszos otthonához, mert kollégái segítséget kértek a panaszos az ingatlanról történő biztonságosabb eltávolításához, mivel ő az ingatlan kertkapuinak kulcsait nem volt hajlandó átadni és a rendőrök a testi épségének megóvása érdekében nem vállalták, hogy a panaszost a kerítésen keresztül hozzák ki. A helyszínen tartózkodott még B. S., V. községi lakos, mint a r. zászlós által felkért hatósági tanú, mivel kollégái jelentették, hogy a panaszos az együttműködést teljes mértékben megtagadta.

A rendelkezésre álló iratok szerint a rendőrök nem a kaput törték be, hanem a kaput záró lakatot vágták le egy helyi lakos közreműködésével.

A Testület álláspontja szerint a rendőröket erre az Rtv. 13. §-ának (3) bekezdése felhatalmazta, figyelembe véve, hogy a panaszos saját előadása szerint sem volt hajlandó együttműködni a rendőrökkel. A Testület meggyőződése szerint mivel a rendőri intézkedés jogalapja megfelelő volt, nem állt fent az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdése szerinti „mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható jogszerűtlenség” esete, tehát a panaszos köteles lett volna együttműködni. A Testület osztja a rendőrök álláspontját, miszerint a kapu kinyitását megtagadó panaszos testi épségét egyértelműen veszélyeztette volna, ha őt a kerítésen keresztül, testi kényszerrel viszik ki az ingatlan területéről.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök az akadály eltávolításához hatósági tanú közreműködését kérték, a Testület álláspontja szerint eljárásuk megfelelt a jogszabályi kritériumoknak.

A Testület álláspontja szerint tehát a kerítéskapu feltörésével az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos tulajdonhoz való jogát.

7) A panaszos sérelmezte, hogy nem tudott megfelelően meggyőződni a lakás lezárásának megtörténtéről, illetve panaszt emelt azzal szemben is, hogy a kerítés kapujára feltett lakat kulcsát nem adták át neki a rendőrök.

Tudomása szerint a helyszínről való elvitelekor mind lakása, mind a feltört kerítés nyitva maradt. A kerítés feltörése után a panaszost a rendőrök kihurcolták az utcára, ott átkutatták ruházatát, elvették a nadrágja zsebében lévő kulcsait, majd elszállították a rendőrkapitányságra.

2013. július 10. napján a panaszossal érdeklődésére a B. városi Rendőrkapitányságon személyi igazolványa és lakcímkártyája ellenőrzését követően azt közölték, hogy a kapuját lezáró lakat kulcsát kérje B. I., B. községbeli lakostól.

A Szolgálati Szabályzat tartalmaz vagyónvédelmi előírásokat a lakásból való előállítás esetére.

A 15. § (1) bekezdése szerint, ha az Rtv. 33-34. §-ai, illetve 37. §-ának b) és c) pontja alapján a személyt a lakásából szállítják el, szükség esetén a lakásban maradó vagyontárgyait a rendőr biztonságba helyezi, tanúk jelenlétében az üresen maradó lakást lepecsételi.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök a lakás lezárásával kapcsolatban nem követtek el mulasztást.

A rendőri jelentések és a panaszos előadása között ellentmondás van abban a kérdésben, hogyan jutottak hozzá a rendőrök a lakás kulcsaihoz. A panaszos szerint a kulcsokat zsebéből vették ki, a jelentések szerint azonban a kulcsokat a panaszos ingatlanában, az asztalon találták meg. A Testület nem tulajdonított különösebb jelentőséget annak, hogy pontosan honnan szerezték meg a rendőrök a kulcsokat, figyelembe véve, hogy abban a tekintetben ellentmondás nem merült fel, hogy a rendőrök a kulcsok birtokába jutottak. A Testület álláspontja szerint a rendőrök a lakás kulcsait – melyeket a panaszos előadása szerint is még az intézkedés napján visszaadtak neki – egyértelműen azért vitték el, hogy azokkal az ingatlant lezárják. Az ingatlan lezárásának megtörténtét hatósági tanú követte figyelemmel. A Szolgálati Szabályzat az ingatlan szükség esetén történő lepecsételéséről rendelkezik, mivel azonban a lakást a rendőrök a panaszos saját kulcsaival zárták be, hatósági tanú jelenlétében, a Testület álláspontja szerint nem követtek el mulasztást a lepecsételés mellőzésével.

A Testület álláspontja szerint az a körülmény, hogy a kertkapu lezárásában az önkormányzat működött közre, nem jelenti a rendőrségre háruló jogszabályi kötelezettségek megszegését. A helyszínrre való kiérkezéskor nem lehetett azzal számolni, hogy a tárgyalási őrizetbe vétel szabályszerű végrehajtásához lakatra is szükség lesz, így a rendőrök a polgármestertől kértek lakatot a kert biztonságos lezárásához. Mivel a panaszos azt állítja, nem látta a kert lezárását, a polgármester személye ellen nyilvánvalóan nem tiltakozott. Tekintettel arra, hogy a panaszost saját előadása szerint is tájékoztatták arról, kitől kérheti a kulcs átadását, a Testület a rendőrség eljárását kielégítőnek minősítette.

A fentiek alapján a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség eljárása a panaszos tulajdonhoz való jogát nem sértette.

8) A panaszos okmányai és szükséges személyes tárgyai a lakásban maradtak, így a panaszosnak a tárgyalás végeztével iratok és pénz nélkül kellett hazautaznia.

A Testület az ügy tárgyát képező esetre analógiával élve kiterjesztette a Szolgálati Szabályzat az elővezetésre vonatkozó 34. §-ának (2) bekezdését, amely a következőket rögzíti: „a rendőr lehetőséget ad arra, hogy az elővezetendő személy az évszaknak megfelelően felöltözzön, pénzét, élelmét, fontos személyi használati tárgyait – a saját és mások testi épségét veszélyeztető eszközökön kívül – magához vegye, a jelenlévő hozzátartozóitól elbúcsúzzon”.

A rendőri jelentések és a panaszos előadása között abban a tekintetben nincs ellentmondás, hogy a panaszos okmányai nélkül hagyta el az ingatlant, csupán ennek indokát illetően mutatkozott némi különbség a felek álláspontjai között.

A rendőri jelentések szerint a panaszos számára biztosítottak lehetőséget arra, hogy az előállítás előtt okmányait és szükséges személyes tárgyait magához vegye, ő azonban az intézkedés során mindvégig passzív magatartást tanúsított.

Beadványaiban a panaszos nem részletezte, hogy pontosan milyen okból nem vette magához igazolványait, és nem állította, hogy őt ebben a rendőrök megakadályozták volna, csupán arra tért ki, hogy őt nem igazoltatták. A Testület figyelembe vette ugyanakkor, hogy panaszkiegészítésében maga az intézkedés alá vont személy nyilatkozott úgy, hogy ő a rendőrökkel az általa tapasztalt jogszabálysértések miatt nem működött együtt.

A Testület álláspontja szerint amennyiben a panaszos nem kívánt együttműködni a rendőrökkel a tárgyalási őrizetbe vétel gördülékenységének biztosítása érdekében, a rendőrök – amennyiben az igazoltatáshoz erre nem volt szükség – nem voltak kötelesek a panaszos igazolványait és egyéb személyes tárgyait felkutatni és azokat a panaszos készségének hiánya ellenére magukkal vinni.

A panaszos beadványában foglaltakra tekintettel a Testület elfogadta az intézkedő rendőrök azon állítását, miszerint a panaszosnak biztosították a lehetőséget az okmányok és az egyéb szükséges személyes tárgyak magához vételére, így megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ezzel összefüggésben nem szenvedett sérelmet.

9) A panaszos állította, hogy a rendőrkapitányságra való beszállításakor a megkülönböztető jelzés nélkül haladó szolgálati gépjárművel folyamatosan 140 km/h feletti sebességgel haladtak, és a gépjárművet vezető r. főtörzsőrmester a panaszos felszólítása ellenére sem volt hajlandó csökkenteni a jármű sebességét.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A KRESZ 26. §-ának (1) a) pontja szerint személygépkocsival, motorkerékpárral, 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival

- aa) autópályán 130 km/óra,
 - ab) autóúton 110 km/óra,
 - ac) lakott területen kívül egyéb úton 90 km/óra,
 - ad) lakott területen 50 km/óra,
- sebességgel szabad közlekedni.

A Testület megkeresésében megfogalmazott kérdésére a B. városi Rendőrkapitányság vezetője úgy nyilatkozott, a szolgálati gépjárművet vezető V. V. r. főtörzsőrmester a közlekedés során a KRESZ szabályait betartotta.

A panaszos álláspontja szerint a r. főtörzsőrmester a KRESZ megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó szabályait megszegte a gépjármű vezetésekor, amely cselekmény nyilvánvalóan nem állt összhangban az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdésében foglalt előírásokkal, és egyúttal a panaszos testi épségének veszélyeztetésére is alkalmas volt.

Mivel azonban a rendőrkapitányság a panaszos állítását egyértelműen cáfolta, és a Testületnek nem került birtokába olyan bizonyíték, amely alkalmas lett volna a tényállás feltárására, a Testület nem juthatott más következtetésre, mint hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

10) A panaszos előadta, hogy jogorvoslati jogának gyakorlásában őt a rendőrkapitányság munkatársai változatos módokon próbálták megakadályozni.

Elmondása szerint a B. városi Rendőrkapitányság egyik r. főtörzsőrmestere elutasította azon kérését, hogy írásban rögzítsék a jogszabálysértő rendőri intézkedéssel szembeni panaszát. Később a fogdahelyiségbe a r. főtörzsőrmester behozott két üres papírlapot, valamint egy írásra alkalmatlan tollat (amelyben egyáltalán nem volt tinta), és azt mondta a panaszosnak, írja le panaszát. Rövid idő múlva bejött a fogdahelyiségbe egy társa, és a „Most már ne írjon többet, H. Úr!” kijelentéssel elvette az üres papírt, meg a használhatatlan tollat. Ezt követően a fogdába érkező F. N. r. főtörzsszászlósnál a panaszos panaszt tudott tenni a történetek miatt, és a r. főtörzsszászlós papírt és írásra alkalmas tollat is hozott, illetve asztalhoz is ültette, azonban a panaszos beadványát nem tudta leírni, mert rövid idő múlva felszólították az írás befejezésére – megbilincseltek és elszállították az Sz. városi rendőrségi fogdába.

Az Rtv. 92. §-ának (2) bekezdése szerint akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

A Testület ehelyütt továbbá ismételten felhívja az Rtv. 2. §-ának jelen állásfoglalásban már többször idézett (1) bekezdését.

A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján meggyőződött róla, hogy a panaszos jogorvoslati jogának gyakorlása nem lehetetlenült el, ugyanis a B. városi Rendőrkapitányságon közigazgatási eljárás indult meg a panaszos által előadottak folyamánként, és ezt az eljárást kifejezetten a Testület eljárásának befejezéséig függesztették fel. A Testület álláspontja szerint ugyanakkor továbbra is kétséges, hogy a megfelelő gördülékenységgel történt-e meg a panasztétel lehetőségének biztosítása, és

valóban csak a panaszbeadványban részletezett, emberi méltóságot sértő incidens lezajlása után biztosítottak-e lehetőséget a jogorvoslati jog gyakorlására.

Az intézkedő rendőrök jelentései szerint a panaszost már a helyszínen tájékoztatták jogorvoslati lehetőségeiről, a lehetséges fórumokra és a jogszabályban rögzített határidőkre is kiterjedően. A r. zászlós jelentése szerint a panaszos a kapitányságra való megérkezésekor azonnal kijelentette, hogy az intézkedéssel szemben panasszal kíván élni – ezt a tényt a r. zászlós azonnal jelentette előljáróinak, majd a panaszosnak kérésére papírt és tollat biztosítottak.

A rendőri jelentésekből kitűnik, hogy a rendőrök véleményük szerint a panaszost jogorvoslati lehetőségeiről megfelelő módon tájékoztatták, és neki a panasztételhez ideális környezetet biztosítottak.

A panaszos és a rendőrök előadásai között húzódo ellentmondás okán a Testület a tényállást nem tudta megfelelően feltárni, így a panaszos jogorvoslati jogának sérelme, illetve ezzel összefüggésben, emberi méltósághoz való jogának sérelme sem volt megállapítható.

IV.

A Testület hatáskörének tisztázását követően megállapította, hogy a magánlakásban való intézkedésre megfelelő jogalap birtokában került sor, ezért az intézkedést nem találta a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogára nézve sérelmesnek. A Testület a panaszos elfogását és előállítását szintén jogszerűnek találta, megállapítva, hogy az a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát nem sértette.

A Testület a bilincselés kapcsán a panaszos emberi méltósághoz és személyes szabadsághoz való jogának súlyos sérelmét állapította meg. Az intézkedés tényét illetően adott téves tájékoztatás miatt a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét is megállapította, egyebekben azonban a szolgálati fellépés szabályainak megtartásával, illetve a tájékoztatás megadásával kapcsolatban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A hangnem miatt a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület továbbá kimondta, hogy a kerítéskapu feltörésével az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos tulajdonhoz való jogát, a lakás lezárása pedig nem sértette a panaszos tulajdonhoz való jogát. A panaszos beadványában foglaltakra tekintettel a Testület elfogadta az intézkedő rendőrök azon állítását, miszerint a panaszosnak biztosították a lehetőséget az okmányok és az egyéb szükséges személyes tárgyak magához vételére, így megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ezzel összefüggésben nem szenvedett sérelmet. A KRESZ szabályainak esetleges megszegésével összefüggésben a panaszos testi épséghez fűződő jogának sérelme nem volt megállapítható, ahogyan a panaszos jogorvoslati jogának sérelme, illetve ezzel kapcsolatban emberi méltósághoz való jogának sérelme sem.

A Testület az Rtv. 93. §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és állásfoglalását megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2014. április 16.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cseryák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET